

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. HENDERSON 6628 Cleveland 3, Ohio.

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četr leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti četr leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznasmalcu: Celo leto \$6.50, pol leta \$3.50.
četr leta \$2.00.

Posebna številka 3 centa

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier, \$6.50 per year: \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents.

Entered as second-class matter January 5th, 1903, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 189 Wed., Aug. 15, 1945

O levicarstvu

Pisali smo že o angleških volitvah, ki so jih zelo razvili kot znak, da baje gre svet na levo. Vse socijalistične stranke so pozdravile zmago angleške delavske stranke kot obrat na levo. Zlasti pa so vsi komunistični sopotniki prepričani, da se tudi na Angleškem pripravljajo tla za tako pot na levo kot si jo zamišlja totalitarni komunizem po ruskom vzorcu. Zato se nam zdi, da je potrebna ob tej besedi: levicarstvo, polna jasnost. V kalnem pravijo, da se lahko rime. Nasprotinji žele takih kalnih voda v javnem življenu, da delajo lažje propagando za svoje zmotne ideje. Za nas pa je prvo jasnost in polna resnica.

Zadnjih sto let modernega sveta se bije borba med skrajnim individualizmom in pretiranim socializmom. Individualizem je poudarjal preko prave mere pravice posameznega človeka. Poudarjal tako, da je tem škodoval družbi. Znanstveniki, ki pišejo o človeški družbi pravijo, da je ta pretirani individualizem razbil človeško družbo. Njegov začetek na političnem polju je v francoski revoluciji, na gospodarskem polju pa je prišel do izraza v gospodarskem liberalizmu. Ta pretirani individualizem je pripeljal tudi do modernega kapitalizma. Proti temu poudarjanju človekove osebe pa se je začelo pretirano poudarjanje pomena človeške družbe. Tudi ta poudarek je šel predaleč. Prišlo je do raznih socialističnih teorij, ki vidijo samo družbo in njene koristi.

To sta dva ekstrema, dve skrajnosti, ki sta obe zmoti. Resnica je v sredi. Treba je varovati človekove osebne pravice, a ne tako, da bi s tem družbo razbijali. Treba je dati celoti, človeški družbi, kar je potreben za skupno življenje ljudi, toda ta družba ne sme uničevati človeške svobode in naravnih pravic posameznika. Modrost državnikov je, da najdejo to pravo srednjo mero za vsako dobo.

V tej borbi med starim individualizmom in liberalizmom na eni strani in socialistom na drugi strani mnogi imenujejo vse levicarsko, kar je proti kapitalističnemu redu. Vse se jim zdi, da vodi k drugi skrajnosti, to je k socialistmu.

Mi se zavedamo, da je liberalizem in z njim združeni kapitalizem napačen. Zato je na njem zgrajena družba slaba. Zadnja in sedanja vojska dokazujeta, koliko je gnilega v sedanjosti družbi. Le opazujte strašno sebičnost in dvije soračno. Zato je borba za boljšo družbo ne samo upravičena, ampak naravnost potrebna. Zato velike papežke okrožnice pozivajo na delo za tako bojljo družbo. Zato zahtevajo globokih socialnih reform, ki bodo dale človeški družbi novo lice. Zato so tudi katoličani ustanavljali ljudske stranke, ki naj bi v javnosti zastopale misel globokih reform in ki naj bi se borile za novo protikapitalistično ureditev države. Nasprotinji s kapitalistične strani in prav tako s socialistične so jih proglašili za "klerikalne." Ne eni ne drugi nasprotinji niso marali tiste zlate sredine, v kateri vedno najdete resnico življenga.

Če je tedaj kdo za spremembu sedanje slabe družbe in zahteva ostrega boja proti izrodkom kapitalizma, še ni nikak levicar v socialističnem smislu. Če pa bi kdo šel tako daleč, da bi hotel na primer, da je družba vse, posameznik pa samo kot mravljinec, ki se peha za svoje mravljišče, potem je seveda v zmoti, ker zanika človeške osebne pravice. Tak je socialističen levicar.

Ako gledamo v tej luči angleške volitve, nikakor ne sledi, da je šel angleški narod tako daleč, da bi bil to premišljen korak k pretiranemu socialistu.

Govori se na Angleškem sedaj o socializaciji ali nacionačalizaciji nekaterih gospodarskih ustanov. Zlasti poudarjajo, da morajo postati prometna sredstva kot so železnicne, državne. Dajte hočejo podprtaviti premogovnike in nekaj težke industrije. To se pravi podprtavili bi tiste stvari, ki so itak v rokah velikih kartelov in kjer posamezni podjetnik nima navadno nobene besede. Stvarno se ne bi mnogo spreminilo. Osebna svoboda posameznika je s tem komaj kaj prizadeta. V mnogih evropskih državah so na primer železnicne že sedaj v državnih rokah. Taki socializaciji ne nasprotiuje noben naučni papežki okrožnic in to še ni nikak socialistem. Tudi ne govore na Angleškem o nasilnem odvzem, ampak o odkupu. Treba je seveda velike državniške moštvi, da zna najti pravo mero. Treba je seveda tudi veliko demokratičnega duha, da vladajoča stranka ne napravi iz teh podjetij svojih strankarskih podružnic. Če bi se hotela z njih pomočjo držati na vladu, bi bil to nevaren korak proti totalitarizmu. Zato je za vsako socializacijo treba pravde demokracije, kjer zna in more ljudstvo spoditi z vlade tiste, ki bi hoteli delno socializacijo zlorabiti v strankarske namene. Zato je tudi v papežkih okrožnicah toliko poudarka naravno pravi demokraciji.

Včasih se sliši, kakor da bi bili med katoličani dvojni ljudje. Eni za socialne reforme, drugi proti njim. Nasprotinji listi celo radi govore "levičarskih katoličanov," da bi lažje napadali druge, ki da so jim nekaki "reakcionari." Bodimo si na jasnen. Vsak katoličan, ki posluša papežke okrožnice, je za globoke socialne reforme v človeški družbi. Če to imenujete levicarstvo, potem tudi nas lahko proglašite za levicarje ali levičarske katoličane. Boj za ljudske pravice, za pravice malega človeka, je nekaj narvanega za onega, ki se drži krščanskih naukov o enakopravnosti vseh ljudi.

Rekli smo, da je pri ureditvi človeške družbe treba najti zlato sredino med pravicami posameznika in družbe. Zato smatramo to govorjenje o levicarstvu in desničarstvu med katoličani za nekaj, kar je zelo — odveč.

Kakor odklanjamamo kapitalistični individualizem, tako pa smo — to znova poudarimo — proti tistem pretiranemu socializmu, ki je ustvaril ruski komunizem. Tam je družba, država vse. Ta socializem so z vso odločnostjo ob sodile papežke okrožnice. Take vrste socializem postavlja državo za nekakega boga ter ji daje pravice, ki ji po naravi ne gredo. Te vrste levicarstvo seveda z vso odločnostjo odklanjamamo.

Mnogi pa danes pod levicarstvom razumejo tudi boj proti vsaki veri in proti obveznostim, ki jih naločajo človeku božje in naravne postave. Tak levicar je na primer Adamičev junak Kidrič, sedaj predsednik slovenske komunistične vlade. O njem beremo, da bi storil za svojo komunistično stvar vse — torej tudi zločin. Tako levicarstvo seveda prav tako odklanjamamo. Odklanjamamo pa seveda tudi vse take junake pri kakoršnem koli vodstvu v človeški družbi. Kajti reklo bi se izročiti vodstvo družbe v roke-zločincem.

Tam v starem kraju je žalibog danes na vrhu take vrste levicarstvo. Poročilo za poročilom govorji o umorih, nasiljih, krivicah. Vse in imenu neke nove družbe, zgrajene na človeških kosteh. Zato odklanjamamo tako "novou" družbo, zato ne verjamemo, da mora iz nje zrasti kaj dobrega, ker še vedno velja: Slabo drevo rodil slab sad.

Odpri srce, odpriroke...

Te dni je temu kolonarju prišel pred oči kratek pastirski list škofa Rožmana, ki ga je izdal nekje na Koroškem na svoje vernike v izgnanstvu. U tam, da bo kje tiskan ta pastirski list, da ga ameriški slovenski katoličani sami preberijo in si ob njem osvežijo svojo versko zavest.

Menih se je zdel posebno gajnjiv tisti odstavek, kjer škof spodbuja izgnance, naj velikodušno vzamejo nase tudi one žrtve, ki jim prihajajo iz NE-RAZUMEVANJA drugih. To se pravi, da mnogi ljudje nočejo ali ne morejo razumeti, zakaj je toliko tisočev vernih Slovencev danes v izgnanstvu. Radi tega, ker izgnanci tolikokrat naletajo na tako NERAZUMEVANJE, se seveda njihovo trpljenje le še povečuje.

Slohn nima škof Rožman v svojem kratkem listu na vernike niti ene žal besede, niti enega očitka na naslov svojih in svojega vernega ljudstva preganjalcev, ampak samo tolahi in spodbuja k voljnemu prenašanju silnih žrtv, ki jih prinaša s seboj izgnanstvo.

Clovek bi zapisal ostre besede na naslov teh, ki nočejo ali ne morejo RAZUMETI, čeravno so posebej kvalificirani za to, da bi MORALI razumeti. Toda misel mi uhaja na list škofa Rožmana, ki spodbuja zgolj k prenašanju žrtv, nič pa ne nagovarja k povračanju hudega s hudim.

Dajmo se torej tudi mi po učiti besedam škofa Rožmana, pa pustimo one, ki ne RAZUMEJO resničnega položaja naših rojakov v izgnanstvu.

Puščimo jih, naj se zaganjajo vavne, naj gromadijo nanje še več nesreče kot jo je že nad njimi, pa pojďmo na delo ZA POMOC rojakom v izgnanstvu. Saj Bog dobro ve za vse njihove in naše žrtve, le verjemite, da bo ob svojem času vse povravnal.

POMOC je nujno potrebna. Žal, ni je tako lahko nuditi, kakov se lahko zapiše, toda brez vsega upanja pa tudi ni.

Kadar je človek v takih stiskah kot so ti ubogi ljudje, mu je veliko oporo tudi najmanjša drobtina, ki mu pride od kaže odprte roke.

Nobenega dvoma ne morebiti, da imajo naši izgnanci tu med nami klub vsemu dosti.

pripraviti, ki ž njimi čutijo in so pripravljeni tudi pomagati, samo da bi vedeli, kako in s čim. Te je treba ORGANIZIRATI za pomoč in jim pokazati, kako naj gredo na delo. Pótem pa naj oni, ki ne RAZUMEJO, rečejo ali naredi, kar hočejo, čemu bi nas njihovo marnje odvrácale od naših DOBRIH DEL?

Clovek bi zapisal ostre besede na naslov teh, ki nočejo ali ne morejo razumeti, ko bodo zvedeli — ako namreč še ne vedo — da je takega NERAZUMEVANJA za njihov žalostni položaj zvrhano mero tudi med nami, njihovimi ameriškimi rojaki. Tudi tu je dosti takih, ki ne morejo razumeti, dosti več pa celo thakih, ki NOČEJO razumeti, zakaj so se tisti ljudje umaknili komunistom.

Resnica je v zmoti, ker zanika človeške osebne pravice.

Tak je socialističen levicar.

Ako gledamo v tej luči angleške volitve, nikakor ne sledi, da je šel angleški narod tako daleč, da bi bil to premišljen korak k pretiranemu socialistu.

Govori se na Angleškem sedaj o socializaciji ali nacionačalizaciji nekaterih gospodarskih ustanov. Zlasti poudarjajo, da morajo postati prometna sredstva kot so železnicne, državne. Dajte hočejo podprtaviti premogovnike in nekaj težke industrije. To se pravi podprtavili bi tiste stvari, ki so itak v rokah velikih kartelov in kjer posamezni podjetnik nima navadno nobene besede. Stvarno se ne bi mnogo spreminilo. Osebna svoboda posameznika je s tem komaj kaj prizadeta. V mnogih evropskih državah so na primer železnicne že sedaj v državnih rokah. Taki socializaciji ne nasprotiuje noben naučni papežki okrožnic in to še ni nikak socialistem. Tudi ne govore na Angleškem o nasilnem odvzem, ampak o odkupu. Treba je seveda velike državniške moštvi, da zna najti pravo mero. Treba je seveda tudi veliko demokratičnega duha, da vladajoča stranka ne napravi iz teh podjetij svojih strankarskih podružnic. Če bi se hotela z njih pomočjo držati na vladu, bi bil to nevaren korak proti totalitarizmu. Zato je za vsako socializacijo treba pravde demokracije, kjer zna in more ljudstvo spoditi z vlade tiste, ki bi hoteli delno socializacijo zlorabiti v strankarske namene. Zato je tudi v papežkih okrožnicah toliko poudarka naravno pravi demokraciji.

In ker nočejo ali ne morejo razumeti tega, obkladajo te sramote z vsemi mogočimi nelepimi primiki, da bi jima pa kako pomagali, ali vsaj skušali pomagati v njihovi silni stiski, to takim seveda ne pride na misel. Nasprotino, ako kdaj kaj zine o pomoči tem izgnancem, tudi on zapade očitkom v priimkem, ki so podobni onim, ki leta na izgnance same.

Kar bodo izgnanci najtežje verjeli in kar jih bo najbolj bolelo, je pač to, da celo njihovi rojaci, vsaj mnogi, v tej deželi nimajo zanje ne sočutja, ne lepe besede, najmanj pa volje za kako pomoč.

Clovek bi zapisal ostre besede na naslov teh, ki nočejo ali ne morejo razumeti, ko bodo zvedeli — ako namreč še ne vedo — da je takega NERAZUMEVANJA za njihov žalostni položaj zvrhano mero tudi med nami, njihovimi ameriškimi rojaki. Tudi tu je dosti takih, ki ne morejo razumeti, dosti več pa celo thakih, ki NOČEJO razumeti, zakaj so se tisti ljudje umaknili komunistom.

Resnica je v zmoti, ker zanika človeške osebne pravice.

Tak je socialističen levicar.

Ako gledamo v tej luči angleške volitve, nikakor ne sledi, da je šel angleški narod tako daleč, da bi bil to premišljen korak k pretiranemu socialistu.

Govori se na Angleškem sedaj o socializaciji ali nacionačalizaciji nekaterih gospodarskih ustanov. Zlasti poudarjajo, da morajo postati prometna sredstva kot so železnicne, državne. Dajte hočejo podprtaviti premogovnike in nekaj težke industrije. To se pravi podprtavili bi tiste stvari, ki so itak v rokah velikih kartelov in kjer posamezni podjetnik nima navadno nobene besede. Stvarno se ne bi mnogo spreminilo. Osebna svoboda posameznika je s tem komaj kaj prizadeta. V mnogih evropskih državah so na primer železnicne že sedaj v državnih rokah. Taki socializaciji ne nasprotiuje noben naučni papežki okrožnic in to še ni nikak socialistem. Tudi ne govore na Angleškem o nasilnem odvzem, ampak o odkupu. Treba je seveda velike državniške moštvi, da zna najti pravo mero. Treba je seveda tudi veliko demokratičnega duha, da vladajoča stranka ne napravi iz teh podjetij svojih strankarskih podružnic. Če bi se hotela z njih pomočjo držati na vladu, bi bil to nevaren korak proti totalitarizmu. Zato je za vsako socializacijo treba pravde demokracije, kjer zna in more ljudstvo spoditi z vlade tiste, ki bi hoteli delno socializacijo zlorabiti v strankarske namene. Zato je tudi v papežkih okrožnicah toliko poudarka naravno pravi demokraciji.

In ker nočejo ali ne morejo razumeti tega, obkladajo te sramote z vsemi mogočimi nelepimi primiki, da bi jima pa kako pomagali, ali vsaj skušali pomagati v njihovi silni stiski, to takim seveda ne pride na misel. Nasprotino, ako kdaj kaj zine o pomoči tem izgnancem, tudi on zapade očitkom v priimkem, ki so podobni onim, ki nočejo RAZUMETI — na drugem svetu. In tisi izgnanci so dovolj preiskusili besede partizanov, da ne bodo te "pomilostivi" kar tako verjeli. Rajši se bodo izpovestili vsem krutostim tujine, kakov se bodo prostovoljno vrnili. Ali naj jih kdo — razen onih, ki nočejo RAZUMETI — obsoja? Morda jih bodo zavezniške oblasti na podlagi objavljenih pomilostivite prisilile, da se vrnejo?

Clovek bi zapisal ostre besede na naslov teh, ki nočejo ali ne morejo razumeti, ko bodo zvedeli — ako namreč še ne vedo — da je takega NERAZUMEVANJA za njihov žalostni položaj zvrhano mero tudi med nami, njihovimi ameriškimi rojaki. Tudi tu je dosti takih, ki ne morejo razumeti, dosti več pa celo thakih, ki NOČEJO razumeti, zakaj so se tisti ljudje umaknili komunistom.

Resnica je v zmoti, ker zanika človeške osebne pravice.

Tak je socialističen levicar.

Ako gledamo v tej luči angleške volitve, nikakor ne sledi,

etloba in senca

SPISAL DR. FR. DETELA

"te bodi, Gašper," se to ne gre. Mladi ljudje se boje eden drugega; niso takšni kakor midva, ki veva, kako da svet pelja, kaj? Jaz pa tudi mislim, da si ga ti prepodila s flanciki. Jaz sem pričakoval, da pride kaj mesenega na mizo. Ali nimate nič mesta pri hiši?"

"Za tebe nič," je dejala Križanka.

"Če ga ni za mene, ki sem Gašperju stric, ga tudi za Gašperju ne bo," je dejal mož, hudo kakor vsak, komur je nehvalejnost plačilo sveta. Odpeljal je vodo takoj od Križmanovega na Rožmanov mlin. Z Gašperjem, ki je bil razprt s Tonetom, je zdaj lahko govoril, kadar je hotel. Kar naden je šel. Sicer mu je Gašper že z dvorišča klical, da ne gre z njim; toda take šale je Tetrev razumel.

"Ze vem, že vem, Gašper," je kimal gredoč k njemu; "flancatov si sit, kaj ne? Če Križmanu narediva križ! Jaz imam zato nekaj drugega, boljšega, finega." Pošepetal mu je nekaj na uho, zvito mu pogledal v oči in cmoknil u stanicami.

"Bom videl," je dejal Gašper skrbnemu sorodniku, ki bi ga itako rad kar s seboj vzel. Gašper se je posvetil z Janezom, ki je bil tega mnenja, da mu je oče sicer prepovedal h Križmanu hoditi, k Rožmanu pa ne, in tukaj se je obetala tudi zabava.

Toda če je mislil Gašper, da pojde z Janezom samim k Rožmanu, se je motil. Tetrev je imel še vedno dobre oči, in fanta se mu nista izmuznila. Kakor sta obrnila od Gašperjevega doma, je bil striček že za njima.

"Tod pojdimo, mimo Križmana!" je dejal, ker je hotel Križmanu jeziti. "Kaj bi se potikalo po kothi, ko se nikogar ne bojimo!"

Moško je peljal oba fanta skoz glavna vrata, da je morala vsa vas videti, kakšen mož da je Tetrev.

"Dober večer, mati! Tukaj je mož beseda," je pokazal nase.

"Prav, Tetrev," ga je povabil krčmarica. "Stari ljudje morajo mladim pot kazati."

"Na mladih sloni svet," je dejal Tetrev. "Sicer pa tako star jaz tudi še nisem."

"Tako moški si, Gašper," je dejala Rožmanka, ko je pogrinjala mizo; "nič se ne pokažeš, in vendar smo si skoraj sosedje."

"Preveč dela ima," ga je opravičeval Tetrev. "Dan je dolg, noči kratke. Komaj se iztegneš, že v dan dregneš. Ampak gospodar mora gledati, da ne omaga.

Prišel je Rožman, prišel Pepe, prišla Reza, in podajali so roke Gašperju in Janezu in po vrsti obsedeli. Tetreva, ki je hotel imeti važno besedo, so hitro v kraj dejali.

"Gašper," je dejal Rožman, "danes sem ogledoval twojo pšenico. Prav lepa je, ne pregosta, ne preredka. Namilatilo se bo, da se bodo kaše šibile."

"V prejšnjih časih," je povzela Reza, "smo bili bolj prijatelji. Ali še veš, Gašper, kako sva se vozila v smučih po bregu? Tako si me pa prevrnil v zmet, da sem komaj izkobacala. Zmeraj sva vklip tičala, in kadar si ti kakšno napletel, sem morala biti jaz zraven. Prijetno je bilo, kaj?"

"Prijetno," je dejal Gašper, ki se ni spominjal, da bi se bila res katerikrat tako rada imela; dobro mu je pa delo, da se je ona tako živo spominjala.

"In v soli," je dejal Pepe, "ali še veš, kako smo se igrali roparje? Jaz sem bil precej poreden, Gladežev. Jožek pa še bolj. In kako smo se tepli!"

"Požnejše še tudi," se je smejala mati. "Ti ne veš, Gašper, kako polomljen je prišel naš Pepe domov, ko se je bil s teboj spoprijel."

"Zdaj sva zopet prijatelja," je dejal Pepe in vzdignil kupico.

"Bog te živi, Gašper!"

Z dr. Mallyem smo izgubili mnogo

(Nadaljevanje s 1 strani)

Pred nekaj leti je kupil lepo pristavo v Mentorju, O., kjer je zadovoljno živel s ženo in sinom. Dolga pot vsak dan do urada in domov, obilno dela v uradu in doma na pristavu so mu zadnje čase vzele ves čas, da se je mogel le redko pokazati še v javnosti.

Bil je član slednjih društav: Univerzitetnega kluba, katerega prvi predsednik je bil, Slovenec št. 1 SDZ, sv. Vida 25 KSKJ, Borštnarjev 1317 COF, sv. Antonija Pad. 138 C. K. of O., Ilirske vile 173 ABZ, Unity, Srbsko fed. društvo, Pioneers 663 HBZ in podružnice 6 SMZ.

Pogreb blagega pokojnega bo v petek zjutraj ob desetih iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in na pokopališču. Naj pokojno počiva v ameriški zemlji, katero je tako ljubil, žalujočim preostalom pa izrekamo iskreno sožalje.

Španski militaristi bi radi uvedli monarhijo

Madrid. — Kot se poroča iz zanesljivih virov so na delu španski militaristi, da odstranijo od vlade generala Franca ter posadijo na prestol princa Don Juan. Militariste je podlagel k akciji odlok velikih treh v Potsdamu, da se Španije ne pripusti v ligi združenih narodov, dokler bo sedanja vlada na krmilu, ki je bila omogočena s pomočjo osišča.

Don Juan se nahaja v Švici in je v neprestani zvezi z domom. Princ je pa izjavil, da ne zasede prestola, dokler se narod ne izjavlja za to pri volitvah.

Radio iz Moskve je pozival španski narod, da naj odstrani vladu generala Franca ter ga pahne v brezno, ki zija pred njim.

Radio iz Pariza je pa javljal, da je nekaj Špancev za to, da bi zasedel prestol princ Ksavier Bourbon Parma, brat bivše avstrijske cesarice Zite.

Franco, ki se nahaja zdaj v posvetovanje svojega zunanjega vojnega ministra.

"Na mladih sloni svet," je dejal Tetrev. "Sicer pa tako star jaz tudi še nisem."

"Tako moški si, Gašper," je dejala Rožmanka, ko je pogrinjala mizo; "nič se ne pokažeš, in vendar smo si skoraj sosedje."

"Preveč dela ima," ga je opravičeval Tetrev. "Dan je dolg, noči kratke. Komaj se iztegneš, že v dan dregneš. Ampak gospodar mora gledati, da ne omaga.

Prišel je Rožman, prišel Pepe, prišla Reza, in podajali so roke Gašperju in Janezu in po vrsti obsedeli. Tetreva, ki je hotel imeti važno besedo, so hitro v kraj dejali.

"Gašper," je dejal Rožman, "danes sem ogledoval twojo pšenico. Prav lepa je, ne pregosta, ne preredka. Namilatilo se bo, da se bodo kaše šibile."

"V prejšnjih časih," je povzela Reza, "smo bili bolj prijatelji. Ali še veš, Gašper, kako sva se vozila v smučih po bregu? Tako si me pa prevrnil v zmet, da sem komaj izkobacala. Zmeraj sva vklip tičala, in kadar si ti kakšno napletel, sem morala biti jaz zraven. Prijetno je bilo, kaj?"

"Prijetno," je dejal Gašper, ki se ni spominjal, da bi se bila res katerikrat tako rada imela; dobro mu je pa delo, da se je ona tako živo spominjala.

"In v soli," je dejal Pepe, "ali še veš, kako smo se igrali roparje? Jaz sem bil precej poreden, Gladežev. Jožek pa še bolj. In kako smo se tepli!"

"Požnejše še tudi," se je smejala mati. "Ti ne veš, Gašper, kako polomljen je prišel naš Pepe domov, ko se je bil s teboj spoprijel."

"Zdaj sva zopet prijatelja," je dejal Pepe in vzdignil kupico.

"Bog te živi, Gašper!"

popotnico sta si tako natlačila prav lepa njivica, tako lepa, svoji lični malhi s prigrizki iz shrambe, da sta skoraj počili.

Fižolček pa je potr povesil glavico. Nikakor ni mogel verjeti, da bora za vedno zapustiti starše in topli dom. Tudi mama je bilo zelo hudo po dobrem sinčku. Kar bala se je zanj, vedno se ji je zdel preveč nežen za težko živiljenje hrčkov. Oprtala je svojemu ljubljencu vrečico z najboljšimi prigrizki in s solzničnimi očmi prosila brača, naj lepo ravnata z njim.

Otroci so se poslovili in mama je še dolgo gledala za odhajajočimi sinovi.

Komaj je bratom izginila iz oči domača njiva, že sta Bobek in Krompirček pozabila mamino prošnjo in začela ugibati, kako bi se iznebil Fižolčka.

"To prepusti kar meni," se je zvito nasmehnil Krompirček in koža v prvom ovinkom dejal Fižolčku:

"Tako, tukaj se moramo raziti; ti pojdi na levo v hrib, tam do onega grebena, za njim leži

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE

ženske za hišno oskrbovanje ZA POSLOPJA V MESTU

Pol ali delni čas, šest noči v tednu
Od 5:10 pop. do 1:40 zjutraj
stalno delo.

Zahvala se državljanstvu. Zglasite se v
Employment Office, 700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan
razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Prilika po vojni

Lepa prilika tudi za po vojni se nudi strežniki za poln čas, ki mora biti star na 21 let, Slovenka ali Hrvatica. Jakob dobra plača. Zglasite se v Sorn Restaurant 6036 St. Clair Ave. (x)

MALI OGLASI

Farma naprodaj

Obsegajo 16 akrov, fina črna zemlja za pridelavo zelenjave, vse potrebno orodje in irigacija. Hiša ima 6 sob, meri brez verande 24x24. V hiši so vse moderne udobnosti in vsa potrebna poslopja. Nahaja se v Mantua Center, 5 milj vzhodno od Aurora, 3/4 milje od Route 82. Se zamenja za hišo za 2 družini. Poklicite lastnika po 4:30 popoldne B Roadway 0749. V nedeljo ne kličite. (189)

Popravljam

Popravljam pralne stroje, vacuum čistilce, električne likalnice, šivalne stroje in druge električne predmete. Mi kupimo in prodajamo pralne stroje. Pridemo jih iskat ter jih pripeljemo na dom.

St. Clair Repair Service
7502 St. Clair Ave.
EN 7215. (M.-W.-x)

PRIPRAVITE VAŠ FURNEZ!

Novi furnez za premog, plin, olje, gorko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje \$5 Air-Conditioning Honeywell Thermostat Lahka mesečna odpplačila

Chester Heating Co.

1183 Addison Rd.
Endicott 0487 (x)

PIVO V ZABOJIH

Leisy . . . Schlitz
Dortmunder . . . Standard
in
dobro vino na galone
EMERY'S
961 Addison Road (x)

Rodney Adams Heating Service

Instaliramo nove furneze na plin in premog. Popravimo vse vrste furneze. Inštaliramo pihalnike in termostate Za točno postrežbo poklicite KE 5200 550 E. 200. St. (x)

Stanovanje v najem

V najem se odda 5 lepih, novo papiranih sob; oddajo se mirni odrasli družini. Na 1123 Addison Rd. zgorej. Vse udobnosti in centralna gorkota. (x)

Stanovanje išče

Samec išče stanovanje 3 do 4 sobe, med 40. in 70. cesto, od Superior do Hamilton Ave. Kdo ima kaj primerenga, naj pusti našlo v brivnici George Kovačiča, 6312 St. Clair Ave. (193)

Kadar potrebujete zavarovalnino

proti ognju viharju, za avtomobile, šipe itd., se lahko in zanesljivo obrnete na

L. Petrich — IV 1874
19001 KILDEER AVE.

Nemški civilisti, ki so bili z raznih krajev dežele prigmani v mestu za delo v vojni industriji, se vračajo v svoje domače kraje. Gornja slika nam kaže skupino farmarjev, ki so z vsemi mogočimi prevoznimi sredstvi pripeljali na postajo v Bamberg, odkjer se bodo po naročilu ameriške armade prepeljali v tovornih vozovih na svoje domove v Saar pokrajini. Tu je bilo zbranih nad 3000 raznih farmarjev, premogarjev in drugih delavcev, ki so delali v vojni industriji. Še na stotine drugih čaka na priliko, da se vrnejo domov.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga poklicete vsak čas, podnevi ali po noči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 E. 61st St.

HE 2730.

KRALJICA DAGMAR

ZGODOVINSKI ROMAN

To je kri služabnikov Boga, katerega častiš ti, katerega nauk si prisel učit med tukajšnje ljudstvo ... Bil je najkrasnejši dan meseca junija. Po naših deželah so praznovali na predvečer kres. Vi praznjujete na dan praznik Janeza Krstnika. Ta cerkev je bila sezidana njemu na čast. Sem je prislo polno vašin duhovnik, še več nemških grofov, med temi so bili tudi nekateri našinci, ki so omadeževali svojo čast. Prepevali so "Gloria," "Credo" ... Godba je igrala, bobni so peli, kadila polna cerkev, na duhovnikih zlata in srebra, ki je bilo vse pobrano nam, da so se vsled bleska solzile oči ... Toda ko so pričeli "Te deum," se je naenkrat razleglo okrog oglušujoče vpitje, proti svetišču so se zgrinjali ljudje z vseh strani, z najrazličnejšim orozjem v roki, in ko je minula ura, je bilo svetišče podobno ognjenemu griču, in izmed onih, ki so peli Te deum, ni ostala živa duša. To je bil najsjajnejši "kres" izmed vseh, ki so se slavili v tem kraju! — Ali hočeš še dalje ostati takuj?"

Oče Dobrogost se je zagledal v tla, kakor bi na tlaku, ki ga je bilo videti še tu in tam, gledal res srage krvi ... In zopet so se mu skalile oči in na mrzlo kamenje je kapala solza za solzo ...

"Tu so zmagali večnoživeči bogovi, in jaz sem prišel tudi p opomoč, vztrajnost in konečno zmago! In tebe je privedel semkaj bes, da postaneš malodusen ... Če ti je draga življenje, se nam ne vtikaj v delo, na katerega izvršenju je ležeče vse naše!"

Oče Dobrogost še vedno ni odgovoril.

"Poslušaj me, v teh krajih ne opraviš nič, če ti je ljubo življenje, ti svetujem vnovič, vrni se v svojo domovino, kateri moreš koristiti več kakor nam ... Mi poskrbimo že sami zase ... A dobro se spominjam, kako sta mi ravno ti in ona deklica storila mogoč vstop v grad mejnega grofa ..."

"Ali si pozabil poslednje besede svojega starejšega rojaka?

"Da bi jih ne bil nikdar slišal! — Vsled dolgega zapora mu je obolela tudi pamet!"

"Vi, ste tako trdih glav!"

"Če bi ne bili, bi bili že davno poginili!"

Zvok, s katerim je izražal starejši mož svoje odgovore, je zvenel vedno strupenejše in strupenejše.

"Vem, da ljubiš ta kraj bolj kakor svoje življenje, prepričan sem, da ti je ljudstvo v tem kraju prirastlo k srcu, le jedne misli se oprosti, prosim te za vse na svetu, da bi vas mogli vaši bogovi ohraniti ... Kakor hitro se vzdigne v tvoji domovini križ, takoj zgine preteza, pod katero vas stiskajo od vseh strani ..."

"Misliš?"

To vprašanje je starejši mož zasikal.

"Trdim!"

"In če bi nas bili še vedno lačni, naj bi plapolal nad našimi glavami tudi prapor s križem?"

"Potem se spoji z vami češka zemlja, na pomoč vam pride Poljsko ..."

"Dobri, prostodušni mož. — Enkrat sem ti že rekel: pri vas je križ, in imate-lj pod njim mir? — Na Poljskem je križ; je-li tam mir? — Če bi se zgo-

Ijevale oči. Može so ga prisnili drug za drugim na ustnice in ga gorko poljubili.

Videti je bilo, da se dogovarjajo o neki stvari in si prisegajo večno zvestobo.

"In zopet se ti bo klanjal ves slovanski rod, iz razvalin vstanejo tvoja svetišča, ožarjena bodo z najsvitljšim leskom, povsodi se vnovič razlegnejo spevi: večni bogovi, usmilite se nas, večni spasi, pomilujte nas ... Dajte v naših zemljah mir in življenje nam in potomcem ... In naša domovina vstane k prejšnji svobodi, poginil bode devetoroglavi zmaj, ki je hujškal brata na brata, ki nas je delil ..."

Nad glavami mož je nekaj zašumelo, vsi so se ozrli kvíšku in na ramenu vsakega izmed njih je obsedel sokol iz vrste rarogov.

"Bogovi so z nami!"
"In naše delo se posreči!"

V BLAG SPOMIN

DEVETE OBLETNICE SMRTI NAŠE GA BLAGOPOKOJNEGA IN NEZABNEGA OCETA

JOHN BECK

ki je v Bogu vdan zavedno preminil dne 15. avgusta, 1936.

Dragi in ljubljeni oče. Ob tužni obletni klečimo obje Tvojem grobu in ob grobu naše prezgoradi umrle mamice in Tvoje ljubljene soprote ter Vama močno žalostni kljčemo: Mir Vama bodi na božji njivi!

Žalujoci:
OTROCI.

Cleveland, O., 15. avgusta, 1945.

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE SMRTI NEPOZABNEGA SOPROGA IN OCETA

Anton Anžlovar

ki nas je za vedno zapustil dne 15. avgusta 1942.

Dragi soprog in oče, globoko potreaga srca se spominjamo trenutka, ko smo se morali ločiti od Tebe in izročiti Tvoje telo v naročje matere zemlje.

Ni Te več v naši družbi, toda Tvoj duh, spomin na Te, bo živel v naših srčih, dokler ne pridemo tudi mi za Teboj.

Tri leta že poteklo je, kar truplo Tvoje že trohni, zdaj lepše solnce tam Ti sije, in lepša zaria v večnosti.

V grobu tihem sladko splš. v kraju večnega miru, ljubi soprog in dragi oče, večna luč naj sveti ti.

Žalujoci Tvoji:

SOPROGA in OTROCI.

Cleveland, O., 15. avgusta 1945.

"To noč, ko se obrne solnčevem ramenu ter kimal z rjavkasto glavo, kakor bi pritrjeval vsemu, kar se je ravnotukaj govorilo.

Nato so se zopet poljubili, stisnili si roke, kar najtopleje so mogli, in zapustili razvalino.

Ptiči so krožili nad njihovi glavami. Le jeden sokol se ni ganil, od tod; ves čas je ostal na star-

čevem ramenu ter kimal z rjavkasto glavo, kakor bi pritrjeval vsemu, kar se je ravnotukaj govorilo.

"Si slišal?"

"Samo videl!"

"In kaj praviš?"

"Bog pomagaj!"

"Mi skoro tudi tako! — To-

da še tretjič ti rečem: ne stavi se nam na pot, sicer poginš, oni stari, neprizanci.

In twoja smrt bi ne koristila kdar ne umira in niti tebi, niti križu, ampak rodil ..."

Z ustnic služabnik prišle samo besedilo izgovoril.

Oče Dobrogost je zapustil razvaline in slišal za seboj:

"Glej, da se več ne snideva. — Nato se je odzval blizu čukov glas.

(Dalje prihodno)

1889

1945

Naznanilo in Zahvala

V bridki žalosti globoko potrti naznanjam vsem s orodnikom, prijateljem in znancem prežalostno da je nemila smrt poseglava našo družino in nam odvzela našega preljubljenega in nikdar pozabljenega proga in oceta

Joseph Zgajnar

(GANOR)

ki ga je po dolgi bolezni Bog poklical k sebi in je spreviden s svetimi zakramenti zatisnil svoje trudne za vedno zaspal dne 8. julija 1945 v starosti 56 let. Doma je bil iz Grdodal, fara Sodačica. Po opravljeni sveti maši v cerkvi Brezmadežnega Spočetja je bil dne 12. julija 1945 položen k večnemu počitku na C-

in Mrs. P. Polacinski, Mr. in Mrs. Frank Zust, St., Mr. in Mrs. J. Vidmar, Diese Ave., Mr. J. Boncha in družina, Mr. Leo Leslie, St. Clair Mr. B. Sindelar, Harvard Ave., Mr. in Mrs. Harvard Ave., Mr. in Mrs. Seracinski in družina in Mrs. Sepira, Luther Ave., Mr. in Mrs. Verther Ave., Mr. Frank Clements, Mrs. Antonia Mr. in Mrs. J. Golich, E. 61 St., Miss Mary Bonna Ave., Mr. Joseph Levstik, E. 76 St., Mr. Primosic, E. 66 St., Mrs. Jevnik, E. 61 St., Mr. Oblak, E. 60 St., Mr. in Mrs. John Ubic, E. Mrs. Zabukovic, E. 67 St., Mr. in Mrs. J. Longana Ave., Mr. in Mrs. J. Petric, E. 74 St., Mr. Tomc, Dibble Ave., Mr. in Mrs. J. Simončič, Cafe, Mrs. M. Sodec, E. 168 St., Mrs. Steblaj St., Mrs. Mary Nosan, E. 177 St., Mr. in Mrs. Turk, Hecker Ave., Mr. in Mrs. Frank Corn, St., Mr. in Mrs. A. Tomasic, E. 61 St., Mrs. Ubec, E. 61 St., Mrs. Agnes Gredenc, E. 128 St., in Mrs. A. Novak, School Ave., Mrs. K. Erzen, Ave., Mr. in Mrs. J. Germ, Arcade Ave., Mr. Prijatel, E. 68 St., Mrs. Jenny Lavrich, Edna Mr. in Mrs. J. Milnar, E. 43 St., Mr. Grabfelder Station, E. 49 St., Miss Vicki Kmet, St. Clair Mr. in Mrs. C. Wierseh, E. 43 St., Miss A. Kmet, Melville Rd., Mr. in Mrs. W. Byrns in družina St., Mrs. Miclos, Mr. in Mrs. A. Pausche in družina

in Mrs. P. Polacinski, Mr. in Mrs. Frank Zust, St., Mr. in Mrs. J. Vidmar, Diese Ave., Mr. J. Boncha in družina, Mr. Leo Leslie, St. Clair Mr. B. Sindelar, Harvard Ave., Mr. in Mrs. Harvard Ave., Mr. in Mrs. Seracinski in družina in Mrs. Sepira, Luther Ave., Mr. in Mrs. Verther Ave., Mr. Frank Clements, Mrs. Antonia Mr. in Mrs. J. Golich, E. 61 St., Miss Mary Bonna Ave., Mr. Joseph Levstik, E. 76 St., Mr. Primosic, E. 66 St., Mrs. Jevnik, E. 61 St., Mr. Oblak, E. 60 St., Mr. in Mrs. John Ubic, E. Mrs. Zabukovic, E. 67 St., Mr. in Mrs. J. Longana Ave., Mr. in Mrs. J. Petric, E. 74 St., Mr. Tomc, Dibble Ave., Mr. in Mrs. J. Simončič, Cafe, Mrs. M. Sodec, E. 168 St., Mrs. Steblaj St., Mrs. Mary Nosan, E. 177 St., Mr. in Mrs. Turk, Hecker Ave., Mr. in Mrs. Frank Corn, St., Mr. in Mrs. A. Tomasic, E. 61 St., Mrs. Ubec, E. 61 St., Mrs. Agnes Gredenc, E. 128 St., in Mrs. A. Novak, School Ave., Mrs. K. Erzen, Ave., Mr. in Mrs. J. Germ, Arcade Ave., Mr. Prijatel, E. 68 St., Mrs. Jenny Lavrich, Edna Mr. in Mrs. J. Milnar, E. 43 St., Mr. Grabfelder Station, E. 49 St., Miss Vicki Kmet, St. Clair Mr. in Mrs. C. Wierseh, E. 43 St., Miss A. Kmet, Melville Rd., Mr. in Mrs. W. Byrns in družina St., Mrs. Miclos, Mr. in Mrs. A. Pausche in družina

in Mrs. P. Polacinski, Mr. in Mrs. Frank Zust, St., Mr. in Mrs. J. Vidmar, Diese Ave., Mr. J. Boncha in družina, Mr. Leo Leslie, St. Clair Mr. B. Sindelar, Harvard Ave., Mr. in Mrs. Harvard Ave., Mr. in Mrs. Seracinski in družina in Mrs. Sepira, Luther Ave., Mr. in Mrs. Verther Ave., Mr. Frank Clements, Mrs. Antonia Mr. in Mrs. J. Golich, E. 61 St., Miss Mary Bonna Ave., Mr. Joseph Levstik, E. 76 St., Mr. Primosic, E. 66 St., Mrs. Jevnik, E. 61 St., Mr. Oblak, E. 60 St., Mr. in Mrs. John Ubic, E. Mrs. Zabukovic, E. 67 St., Mr. in Mrs. J. Longana Ave., Mr. in Mrs. J. Petric, E. 74 St., Mr. Tomc, Dibble Ave., Mr. in Mrs. J. Simončič, Cafe, Mrs. M. Sodec, E. 168 St., Mrs. Steblaj St., Mrs. Mary Nosan, E. 177 St., Mr. in Mrs. Turk, Hecker Ave., Mr. in Mrs. Frank Corn, St., Mr. in Mrs. A. Tomasic, E. 61 St., Mrs. Ubec, E. 61 St., Mrs. Agnes Gredenc, E. 128 St., in Mrs. A. Novak, School Ave., Mrs. K. Erzen, Ave., Mr. in Mrs. J. Germ, Arcade Ave., Mr. Prijatel, E. 68 St., Mrs. Jenny Lavrich, Edna Mr. in Mrs. J. Milnar, E. 43 St., Mr. Grabfelder Station, E. 49 St., Miss Vicki Kmet, St. Clair Mr. in Mrs. C. Wierseh, E. 43 St., Miss A. Kmet, Melville Rd., Mr. in Mrs. W. Byrns in družina St., Mrs. Miclos, Mr. in Mrs. A. Pausche in družina

Enako se želimo prisrčno zahvaliti vsem, ki ste ga obiskovali v njegovem bolezni, in vsem, ki ste bili nam v pomoč in tolažbo ter nam na en način ali drugi kaj dobrega storili v teh žalostnih dnehvih. Obenem se tudi iskreno zahvaljujemo vsem, ki so prišli pokojnega pokropiti, se poslovili od njega ter se udeležili pogrebne svete maše in ga spremili do groba.

Naša zahvala naj sprejmejo številni darovalci kresnih vencev, ki so okrasili krsto v blag spomin pokojnega in sicer: Mr. in Mrs. Anton Glavic, Bonna Ave., Mr. in Mrs. Rudolph Gnidovec in družina, Mr. in Mrs. Louis Ganner, Mr. in Mrs. Edward Seaman, Mr. in Mrs. Jacob Mencin, Mr. in Mrs. Frank Mencin, Mr. in Mrs. Anton Mencin in družina, Mr. in Mrs. Elmer Sindelar, Mr. in Mrs. Walter Zielke in družina, Mr. in Mrs. Anton Kramer, Mr. in Mrs. Frank Kramer, Cpl. in Mrs. A. Sinare, Mr. in Mrs. John Mencin in družina, West Park, Mrs. Rose Zupančič in družina, Edna Ave., Mr. in Mrs. Louis Leustig, Mr. in Mrs. Frank Wiher, Mr. Tomasek in družina, Mr. in Mrs. John Pintar, Mr. in Mrs. Frank Spelic in družina, Mr. in Mrs. Frank Clements, Mr. in Mrs. John Jeric in družina, Mr. in Mrs. Alex Yanulis, Mr. Robert Sterrett, Mr. in Mrs. Nelson Sterrett, Mr. in Mrs. Albin Zack, Skenicki Cafe, Carniola Tent 1288 T. M., Wellman Bronze and Aluminum Co., Fellow employees of the Wellman Bronze, Superior Plant, Boys of Wellman Bronze Pattern Shop, Construction, Engineering and Toll Dept. of the Bell Telephone, Local No. 430 A. F. of L.

Prisrčna zahvala naj velja tudi vsem, ki so v tak obilnem številu darovali za svete maše, ki se bodo brale za mirni počitek blage duše, in sicer: Mr. in Mrs. Anton Glavic, Bonna Ave., Mr. in Mrs. Jacob Mencin, Mr. in Mrs. Frank Mencin, Mr. in Mrs. Elmer Sindelar, Mr. in Mrs. Walter Zielke in družina, Mr. in Mrs. Al Merhar, Mr. in Mrs. Anton Gainer Sr., Mr. in Mrs. Anton Gainer Jr., Mrs. Mlakar, Calcutta Ave., Mrs. Julia Zdravje, Nicholas Ave., Mrs. Rose Zupančič, Edna Ave., Mr. in Mrs. Joseph Zupančič, E. 74 St., Mr. in Mrs. Martin Boldan Sr., Thames Ave., Mrs. Julius Kren, Mr. in Mrs. John Robeda, Miss Kay Tomasek, Mr. in Mrs. J. Osmanski, Miss Betty Boubal, Mr. in Mrs. Mike Laurich, Mr. Frank Triller, Mr.

Prejudbljeni in nikdar pozabljeni soprog in oče, bridka žalost nam teži srce, ker si se že ločil od nas. Te je poklical in moral si zapustiti svoje drage. Tolaži nas le misel, da si rešen trpljenja in v globoki luč naj Ti sveti.

Zalujoci ostali:

MARY ZGAJNAR (GANOR), soproga MO.M.M. 1-c JOSEPH W. in C.M.O.M.M. ALBERT F., sinova Zapušča tudi žalujocene sestre CAROLINE GLAVICH, HERMINA GNIDOVEC in MILDRED SEAMAN ter žalujocenega brata LOUIS GANNER

V stari domovini pa zapušča žalujocene sestro ROSE in številno sorodnikov tukaj in v domovini Cleveland, Ohio, 15 avgusta 1945.